

Przedmiotowy System Oceniania z Języka Polskiego

Cele

dla ucznia:

- jasność i jednoznaczność wymagań
- motywowanie do nauki

dla nauczyciela:

- wspomaganie realizacji programu nauczania
- umożliwienie ewaluacji programu nauczania

dla rodziców:

- jasność i jednoznaczność wymagań na poszczególne stopnie

Ogólne kryteria oceniania

1. Ocenie podlegają wypowiedzi ustne, prace klasowe, sprawdziany pisemne, kartkówki oraz inne przejawy aktywności na zajęciach szkolnych i pozaszkolnych.
2. Każdy uczeń powinien otrzymać w semestrze, co najmniej o dwie oceny cząstkowe więcej niż wynosi liczba godzin języka polskiego w tygodniu.
3. Oceny wyrażane są stopniami, oceny cząstkowe mogą zawierać plusy i minusy.
4. Sprawdziany pisemne są obowiązkowe.

Przy ustalaniu ocen ze sprawdzianu obowiązują następujące progi procentowe:

- celujący – 96%-100% punktów (rozwiązanie dodatkowych zadań na tę ocenę),
- bardzo dobry – 86%-100% punktów,
- dobry – 76%- 85% punktów,
- dostateczny – 56%-75% punktów,
- dopuszczający – 40%-55% punktów,
- niedostateczny – 0% - 39% punktów.

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej, obowiązują następujące przedziały:
(średnia ważona ocen cząstkowych)

- 5.26- 6.00 celujący
- 4.56- 5.25 bardzo dobry
- 3,56- 4.55 dobry
- 2.56- 3.55 dostateczny
- 1.76- 2.55 dopuszczający
- 0- 1.75 niedostateczny

Ocenie podlega rzeczowość, zamysł kompozycyjny oraz stopień poprawności i sprawności językowej na poziomie składni, stylu, ortografii i interpunkcji.

5. Nauczyciel informuje uczniów o planowanym terminie sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
6. Jeśli uczeń opuści sprawdzian i usprawiedliwi nieobecność, jest zobowiązany napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
7. W przypadku nieprzystąpienia do sprawdzianu w wyżej wymienionym terminie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, pisanego w pierwszym terminie, w ciągu dwóch tygodni od oddania przez nauczyciela poprawionych prac.
9. Termin poprawkowego sprawdzianu zainteresowany uczeń uzgadnia z nauczycielem.
10. W przypadku poprawkowych sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się, otrzymana ocena jest wpisywana do dziennika jako kolejna ocena cząstkowa.
11. Uczeń dokonuje poprawy danego sprawdzianu tylko jeden raz.
12. Kartkówki nie są wcześniej zapowiadane i mogą obejmować materiał z trzech ostatnich lekcji.
13. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.
14. Oceny z odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie.
15. Przy ustalaniu oceny z odpowiedzi ustnych są uwzględniane:
  - a) poprawność rzeczowa,

- b) posługiwanie się poprawnym językiem,
- c) umiejętność argumentowania,
- d) świadomy i funkcjonalny dobór środków językowych,
- e) twórcze wykorzystanie różnych źródeł informacji,
- f) stopień selekcji materiału pod kątem tematu.

16. Dodatkowo oceny może uczeń uzyskać za:

- a) udział i dobre wyniki w konkursach przedmiotowych,
- b) aktywność na lekcji,
- c) udział w dyskusjach literackich podczas pracy z tekstem kultury,
- d) pracę w grupach,
- e) twórczy udział w przygotowaniu dodatkowych materiałów np. referat, prezentacja, projekt edukacyjny, pomoce naukowe,
- f) działalność artystyczną i kulturalną w szkole i środowisku.

17. Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy i uzupełniać wszystkie braki w notatkach spowodowane nieobecnością na lekcji.

18. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, z wyjątkiem zapowiedzianych lekcji powtórzeniowych, prac klasowych oraz umówionego terminu pracy nad lekturą.

19. Zgłoszenie nieprzygotowania musi nastąpić na początku lekcji.

20. Brak pracy domowej jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji.

21. Uczeń, który opuścił ponad 50% lekcji w danym semestrze, nie może być klasyfikowany z przedmiotu.

Standardy osiągnięć na poszczególne oceny

Ocena bardzo dobra

W zakresie kształcenia literackiego uczeń powinien:

- przeczytać ze zrozumieniem wszystkie teksty obowiązkowe,
- umieć biegle, poprawnie językowo, z zastosowaniem bogatego słownictwa streścić wszystkie lektury obowiązkowe,
- umieć sproblematyzować treść wszystkich tekstów obowiązkowych,
- rozumieć problematykę utworów w kontekstach historycznym, filozoficznym i estetycznym epok, w których powstały,
- umieć analizować i interpretować wszystkie dzieła literackie z podstawy programowej, posługując się przy tym z pełnym zrozumieniem terminologią teoretycznoliteracką oraz łącząc tę wiedzę z kontekstami epoki,
- rozumieć przebieg procesu historycznoliterackiego od antyku do współczesności, znać dokładnie chronologię epok literackich,
- umieć przyporządkować odpowiednim epokom literackim prądy filozoficzne, literackie, style w sztuce, których definicjami uczeń powinien posługiwać się trafnie i swobodnie,
- z pełnym zrozumieniem posługiwać się cytatami- sentencjami z filozofii i literatury od starożytności do współczesności,
- swobodnie wskazywać nawiązania i konteksty filozoficzne i literackie,
- rozumieć i trafnie posługiwać się pojęciami: filozofia, kultura, cywilizacja, natura, etyka, estetyka, aksjologia,
- rozumieć pojęcie archetypu i toposu oraz wskazywać ich funkcjonowanie w tekstach kultury,
- rozumieć pojęcie motywu literackiego,
- wskazywać znaczenie i kulturotwórczą rolę motywów literackich.

W zakresie kształcenia językowego uczeń powinien:

- znać i rozumieć wszystkie pojęcia wskazane przez podstawę programową,
- umiejętnie wykorzystywać zdobywane wiadomości o procesach językowych w celu bogacenia własnego języka,
- znać pojęcie językowych środków retorycznych i umieć je wskazać w tekstach literackich oraz zastosować w tekstach własnych,

- umieć wartościować ze względu określonych kryteriów poprawności językowej teksty, wskazać i poprawić występujące w nich błędy.

W zakresie kształcenia kulturalnego uczeń powinien:

- aktywnie i systematycznie uczestniczyć w imprezach kulturalnych organizowanych lub wskazanych przez szkołę oraz umiejętnie je recenzować,
- znać istotę recenzji jako gatunku publicystycznego i stosować jej zasady w redagowanych przez siebie pracach,
- rozwijać swoją wiedzę i umiejętności w zakresie tworzywa teatralnego i filmowego oraz umieć je zastosować do analizy i interpretacji dzieł teatralnych i filmowych,
- poprzez stały i systematyczny kontakt z przekazami medialnymi, śledzić najważniejsze wydarzenia kulturalne świata, kraju i regionu oraz umieć zdać z nich sprawozdanie w formie rozbudowanych komentarzy.

W zakresie samokształcenia uczeń powinien:

- przygotowywać się poprzez samodzielne studiowanie opracowań krytycznoliterackich do dyskusji nad dziełami literackimi,
- korzystać jak najszerszej z zaproponowanej listy lektur uzupełniających,
- czytać czasopisma o profilu literackim i kulturalnym,
- korzystać z różnych technik gromadzenia i przekazywania informacji,
- prowadzić systematyczne, rzeczowe i przejrzyste notatki w zeszycie przedmiotowym.

Ocena dobra

W zakresie kształcenia literackiego uczeń powinien:

- przeczytać i znać treść wszystkich tekstów obowiązkowych,
- umieć poprawnie językowo streścić wszystkie lektury obowiązkowe,
- umieć sproblematyzować treść wszystkich tekstów obowiązkowych,
- rozumieć problematykę utworów w kontekstach historycznym i filozoficznym epok, w których powstały,
- umieć analizować i interpretować wszystkie dzieła literackie z podstawy programowej, posługując się przy tym terminologią teoretycznoliteracką,
- rozumieć przebieg procesu historycznoliterackiego od antyku do współczesności,
- umieć przyporządkować odpowiednim epokom literackim prądy filozoficzne, literackie, style w sztuce,
- wskazywać nawiązania oraz konteksty filozoficzne i literackie,
- rozumieć i trafnie posługiwać się pojęciami: filozofia, kultura, cywilizacja, natura, etyka, estetyka, aksjologia,
- rozumieć pojęcie archetypu i toposu oraz wskazywać ich funkcjonowanie w tekstach kultury,
- rozumieć pojęcie motywu literackiego,
- wskazywać znaczenie i kulturotwórczą rolę motywów literackich.

W zakresie kształcenia językowego uczeń powinien:

- znać i rozumieć pojęcia wskazane przez podstawę programową,
- umiejętnie wykorzystywać zdobywane wiadomości o procesach językowych w celu bogacenia własnego języka,
- znać pojęcie językowych środków retorycznych i umieć je wskazać w tekstach literackich oraz umiejętnie zastosować w tekstach własnych,
- umieć wartościować ze względu określonych kryteriów poprawności językowej teksty, wskazać i poprawić występujące w nich błędy.

W zakresie kształcenia kulturalnego uczeń powinien:

- systematycznie uczestniczyć w imprezach kulturalnych organizowanych lub wskazanych przez szkołę oraz umiejętnie je recenzować,
- znać istotę recenzji jako gatunku publicystycznego i stosować jej zasady w redagowanych przez siebie pracach,
- rozwijać swoją wiedzę i umiejętności w zakresie tworzywa teatralnego i filmowego oraz umieć je zastosować do analizy i interpretacji dzieł teatralnych i filmowych,

- poprzez stały kontakt z przekazami medialnymi, śledzić najważniejsze wydarzenia kulturalne świata, kraju i regionu oraz umieć zdać z nich sprawozdanie w formie trafnych komentarzy.

W zakresie samokształcenia uczeń powinien:

- starać się przygotowywać poprzez samodzielne studiowanie opracowań krytycznoliterackich do dyskusji nad dziełami literackimi,
- w czytelnictwie własnym sugerować się listą lektur uzupełniających,
- starać się czytać czasopisma o profilu literackim i kulturalnym,
- korzystać z różnych technik gromadzenia i przekazywania informacji,
- prowadzić systematyczne, rzeczowe i przejrzyste notatki w zeszycie przedmiotowym.

Ocena dostateczna

W zakresie kształcenia literackiego uczeń powinien:

- przeczytać i znać treść wszystkich tekstów obowiązkowych,
- umieć streścić lektury obowiązkowe (dopuszczalne nieścisłości i usterki),
- umieć określić problematykę tekstów obowiązkowych (dopuszczalne nieścisłości),
- rozumieć problematykę tekstów obowiązkowych,
- doskonalić swe umiejętności w zakresie analizy i interpretacji dzieł literackich z podstawy programowej, starając się wykorzystać przy tym terminologię teoretycznoliteracką,
- znać chronologię epok literackich,
- wykazać się ogólną orientacją w zakresie procesu historycznoliterackiego od antyku do współczesności,
- wykazać się ogólną orientacją w zakresie prądów filozoficznych i literackich,
- rozumieć i trafnie posługiwać się pojęciami: filozofia, kultura, cywilizacja, natura,
- rozumieć pojęcie archetypu i toposu,
- rozumieć pojęcie motywu literackiego,
- wskazywać znaczenie motywów literackich.

W zakresie kształcenia językowego uczeń powinien:

- znać i rozumieć podstawowe pojęcia wskazane przez podstawę programową,
- starać się wykorzystywać zdobywane wiadomości o procesach językowych w celu bogacenia własnego języka,
- znać pojęcie językowych środków retorycznych i umieć je wskazać w tekstach literackich oraz zastosować w tekstach własnych,

W zakresie kształcenia kulturalnego uczeń powinien:

- uczestniczyć w imprezach kulturalnych organizowanych lub wskazanych przez szkołę oraz starać się je oceniać w formie krótkiej recenzji,
- znać istotę recenzji jako gatunku publicystycznego i stosować jej zasady w redagowanych przez siebie pracach,
- rozwijać swoją wiedzę i umiejętności w zakresie tworzywa teatralnego i filmowego oraz umieć je zastosować do analizy i interpretacji dzieł teatralnych i filmowych,
- poprzez kontakt z przekazami medialnymi, śledzić najważniejsze wydarzenia kulturalne świata, kraju i regionu oraz umieć zdać z nich sprawozdanie w formie krótkich komentarzy.

W zakresie samokształcenia uczeń powinien:

- przygotowywać się do dyskusji literackich podczas pracy z tekstem na lekcjach,
- korzystać z listy lektur uzupełniających,
- korzystać z różnych technik gromadzenia i przekazywania informacji,
- prowadzić systematyczne, rzeczowe i przejrzyste notatki w zeszycie przedmiotowym.

Ocena dopuszczająca

W zakresie kształcenia literackiego uczeń powinien:

- przeczytać i umieć streścić wszystkie teksty obowiązkowe (dopuszczalne usterki językowe i nieścisłości rzeczowe),
- rozumieć najważniejsze problemy zawarte w tekstach,
- doskonalić swe umiejętności w zakresie analizy i interpretacji dzieł literackich z podstawy programowej, starając się wykorzystać przy tym terminologię teoretycznoliteracką,

- znać chronologię epok literackich,
- wykazać się ogólną orientacją w zakresie procesu historycznoliterackiego od antyku do współczesności,
- wykazać się ogólną orientacją w zakresie prądów filozoficznych i literackich,
- znać i rozumieć przynajmniej dwie definicje spośród pojęć: filozofia, kultura, cywilizacja, natura,
- rozumieć pojęcie archetypu i toposu,
- rozumieć pojęcie motywu literackiego.

W zakresie kształcenia językowego uczeń powinien:

- znać i rozumieć podstawowe pojęcia wskazane przez podstawę programową,
- starać się wykorzystywać zdobywane wiadomości o procesach językowych w celu doskonalenia własnego języka,
- znać pojęcie językowych środków retorycznych i umieć je wskazać w tekstach literackich oraz przynajmniej dwa zastosować w tekstach własnych,

W zakresie kształcenia kulturalnego uczeń powinien:

- uczestniczyć w imprezach kulturalnych organizowanych lub wskazanych przez szkołę oraz starać się je oceniać w formie krótkiej recenzji,
- znać istotę recenzji jako i stosować jej zasady w redagowanych przez siebie pracach,
- rozwijać swoją wiedzę i umiejętności w zakresie tworzywa teatralnego i filmowego oraz starać się je zastosować do analizy i interpretacji dzieł teatralnych i filmowych,
- poprzez kontakt z przekazami medialnymi, śledzić najważniejsze wydarzenia kulturalne świata, kraju i regionu oraz umieć zdać z nich sprawozdanie w formie krótkich komentarzy.

W zakresie samokształcenia uczeń powinien:

- przygotowywać się do dyskusji literackich podczas pracy z tekstem na lekcjach,
- korzystać z różnych technik gromadzenia i przekazywania informacji,
- prowadzić systematyczne, rzeczowe i przejrzyste notatki w zeszycie przedmiotowym.

Ocena celująca

Aby otrzymać ocenę celującą, uczeń musi spełnić wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto wykazać się twórczym stosunkiem do przedmiotu potwierdzonym dużym wkładem pracy w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego lub konkursach literackich, recytatorskich, krasomówczych oraz odczytaniem w lekturze uzupełniającej.

Zespół Przedmiotowy Języka Polskiego